

01-10-2021

Beleidsplan 2021-2025

**Samen
liefdevol
en
getuigend
op weg,
in één
eigentijdse
kerk**

Protestantse Kerk Schoonoord “De Wijngaard”

BELEIDSPLAN van de Protestantse Kerk Schoonoord “De Wijngaard”

Voorwoord

Iedere vier jaar stelt de kerkenraad een nieuw beleidsplan op.

De laatste versie is gemaakt in 2021.

Tijdens het herzien van dit beleidsplan zijn een aantal dingen naar voren gekomen die zorg en aandacht nodig hebben:

- Hoe betrekken wij de jeugd bij de kerk
- De komende jaren zal het aantal leden krimpen, hoe gaan we daar mee om.
- De kerk centraal in het dorp laten staan.
- Zie punt 4: Voorstel beleid- aandachtspunten

De kerkenraad van de Gereformeerde Kerk Schoonoord,

1-10-2021

Door Covid-19 zijn er op tal van gebieden aangepaste regels wat betreft kerkdiensten, vergaderingen etc. Deze regels worden daar waar nodig steeds gewijzigd en aangepast. Dit wordt door het moderamen bekeken, vastgelegd en gecommuniceerd naar de kerkenraad en de gemeente toe.

Inhoud

	Blz.
1. Identiteit en visie.	2
2. Historie en algemene gegevens.	2
3. De vierende gemeente.	2
4. De lerende gemeente.	3
5. De dienende gemeente.	4
6. Financiën.	5
7. Samen op Weg.	5

Gebruikte afkortingen

Soms zijn in de tekst afkortingen gebruikt.

CvK **C**ollege **v**an **K**erkrentmeesters
KND **K**inder-**N**even-**D**ienst
PKN **P**rotestantse **K**erk **N**ederland
SoW **S**amen **o**p **W**eg
VVB **V**aste **V**rijwillige **B**ijdrage

1. Visie en identiteit van de Gereformeerde Kerk te Schoonoord

Onze kerk is een gemeenschap die als uitgangspunt heeft het Evangelie van Jezus Christus, zoals dat in de bijbel beschreven staat. We geloven en dragen uit dat Christus onze Verlosser is en wij in Hem een nieuw leven krijgen.

Visie: “Samen liefdevol en getuigend op weg, in één eigentijdse kerk”.

Uit de in 2012 gevoerde gesprekken over de identiteit van onze kerkelijke gemeenschap kan geconcludeerd worden dat er duidelijk sprake is van een drietal profielen:

- Het *klassieke calvinistische profiel*, waarin centraal staan de woordverkondiging en het verzoenend lijden, sterven en opstaan van Christus; schuldbelijdenis en genadeverkondiging zijn een vast onderdeel van de eredienst.
- Het *evangelische profiel*, waarin bekering, groeien in geloof en een persoonlijke relatie met God centraal staan; evangelisatie en getuigen, groeigroepen zijn belangrijke elementen.
- Het *oecumenisch en missionair-diaconale profiel*: dienstbaar zijn in de samenleving, wereldwijd en over kerkgrenzen heen; ruimte voor veelkleurig geloofsleven. In de vieringen is ook ruimte voor lezingen buiten de bijbel om, b.v. gedichten, literatuur en moderne theologie.

Het zich bewust zijn van deze verschillen vraagt om het respecteren en aanvaarden van elkaars gevoelens en opvattingen. Luisteren naar elkaar en openstaan voor elkaars mening en visie is ons uitgangspunt. “*God is de Vader van ons allemaal. Laat ons in vrede leven, hartelijk als broeders en zusters en blij als kinderen. Wij zijn allen van hetzelfde deeg, maar anders gebakken*”. (Franciscus van Assisi)

2. Historie en algemene gegevens

De Gereformeerde Kerk te Schoonoord (Dr.) werd op 18 mei 1873 vanuit de Gereformeerde Kerk te Zweeloo geïnstitueerd.

Onze kerkelijke gemeente nam op 26 maart 1914, als zelfstandige gemeente, het kerkgebouw aan de Kerklaan 35 in gebruik.

Sinds 1 mei 2004 maakt onze kerk deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), vallend onder de classis Groningen – Drenthe

Geografisch vallen onder de Gereformeerde Kerk van Schoonoord naast het dorp Schoonoord ook de kleine kernen Odoornerveen, De Kiel, Eeserveen, Schoonloerveld, Orvelterveld en Wezuperbrug.

Het ledental van onze gemeente is geleidelijk verminderd, eind 2020 was het aantal 153, Het aantal bezoekaadressen (pastorale eenheden) in dezelfde periode was 96.

Geconstateerd moet worden dat er sprake is van een toenemende vergrijzing, maar dat er nog steeds jonge gezinnen met kinderen deel uitmaken van onze gemeente.

De Hervormde Gemeente is in 2020 opgeheven.

Het dorp Schoonoord en de Kiel zijn in het rijke bezit van een christelijke basisschool. Onder de noemer ‘de krimp en de vergrijzing’ staan de scholen en het jaarlijks aantal dalende leerlingen onder druk.

De kerk onderschrijft het belang van christelijk onderwijs en streeft naar een goede relatie met de school.

Eenmaal per jaar wordt er een Kerk- en schooldienst gehouden, waarbij de scholen van Schoonoord en De Kiel meewerken.

Daarnaast is er jaarlijks een zgn. Kliederkerk waarbij deze scholen worden uitgenodigd.

3. De vierende gemeente

Op zondagmorgen worden er **kerkdiensten** gehouden waarbij een blijvende verdieping in de bijbel en het woord (de preek) als leidraad voor het dagelijks leven een belangrijke plaats innemen. Er wordt geen gebruik gemaakt van een vast leesrooster of een vaste orde van dienst. Gestreefd wordt naar aansprekende diensten voor een brede doelgroep.

Er wordt tegenwoordig in de diensten gebruik gemaakt van beamers; daardoor is het mogelijk om ook liederen te zingen uit andere bundels dan het Liedboek voor de Kerken. Er worden voorbereidingen getroffen om t.z.t. kerk-tv te introduceren. De leden kunnen thuis de kerkdienst volgen via kerkomroep.nl. De kerktelefoon is opgeheven.

De gemeentezang wordt op het orgel begeleid door een aantal organisten, die daarvoor een vastgestelde

vergoeding krijgen.

Een keer per 14 dagen is er voor de kinderen in de basisschoolleeftijd **kindernevendienst**, waarbij gewerkt wordt met de methode "Vertel het maar". De kinderen verlaten de kerk na de schriftlezing en komen tijdens de collecte weer in de kerk om zo samen de dienst onder Gods zegen af te sluiten.

In de andere weken is er kinderoppas voor de kinderen tot en met 8 jaar.

Mochten er kinderen beneden de 4 jaar zijn op een zondag dat er KND wordt gehouden dan wordt er een gemeentelid gevraagd om op te passen.

Om de jeugd (10-20 jaar) meer te betrekken bij de erediensten is besloten om dit vorm te geven in een **jeugdkerk**. Tijdens de ochtenddienst, een keer in de maand, wordt er een in afzonderlijke ruimte een eigen dienst gehouden.

Vier keer per jaar wordt er een echte "jeugddienst" gehouden met maximale inzet en uitwerking van de jeugd. Er is volop vrijheid om iets vorm te geven en er een eigen opbouw aan te geven wat past bij de belevingswereld van deze doelgroep en de muzikale medewerking van koren en andere groepen wordt gecoördineerd.

Hier vallen ook de kerk- en schooldienst en de kliederkerk onder.

Het **Heilig Avondmaal** wordt gevierd in een zestal morgendiensten; hierbij wordt zowel wijn als druivensap aangeboden. Het avondmaal is ook opengesteld voor doopleden; voor deze jongeren is er periodiek een voorlichting/cursus over het avondmaal. Bij het begeleiden van jongeren hebben ouders een belangrijke eigen taak en verantwoordelijkheid. Drie keer per jaar wordt er een viering gehouden in zorgcentrum Het Ellertsveld. De Hervormde Gemeente verzorgde eveneens drie keer een avondmaalsviering. Nu de Hervormde Gemeente is opgeheven zal er opnieuw gekeken moeten worden hoe de avondmaalsvieringen vorm kunnen krijgen in de komende jaren.

Hier moet nog beleid op gemaakt worden.

De **Heilige Doop** kan in principe in elke dienst worden bediend. Na de aanvraag daarvoor houdt de predikant een doopgesprek met de ouders, waarvan er in ieder geval één doop lid moet zijn.

Het aanbieden van de doopkaars gebeurt door de diaken en de doopkaart wordt aangeboden door de ouderling.

De **kerkbloemen** worden na de dienst, als groet of felicitatie, bezorgd bij één van de gemeenteleden. In de lijdens- en adventperiode en op sommige hoogtijdagen worden **liturgische schikkingen** gemaakt.

Een keer per maand en in de vakantie perioden, is er na de dienst gelegenheid om samen **koffie te drinken** en na te praten.

Punten van zorg en aandacht:

- Terugloop van het aantal kerkgangers. Wat is ons beleid hierop.
- Hoe bereikt onze kerk haar jeugd in de voor hen continu veranderende wereld.
- Regeling avondmaalsviering Het Ellertsveld,

4 De lerende gemeente

Naast de **verkondiging** in de wekelijkse kerkdienst zijn er diverse activiteiten waarbij gelegenheid bestaat om inhoud te geven aan verdere verdieping in Gods woord en onze opdracht in de wereld om ons heen.

In de kindernevendienst (KND) worden basisschoolkinderen op hun niveau betrokken bij een leven met Jezus Christus en om dit concreet vorm te geven in het leven van alledag, door hen zoveel mogelijk te betrekken bij de verhalen die verteld worden, bij het zingen, het bidden en door de verwerking van het bijbelverhaal.

Er wordt aan jongeren vanaf 12 jaar **catechese** aangeboden, in de vorm van jeugdkerk.

Elk jaar is er gelegenheid om belijdeniscatechisatie te volgen bij de hulppredikant.

Er is een **jeugdraad**, die bestaat uit 3 gemeenteleden. De jeugdraad fungeert als klankbord met als doel te overleggen wat er binnen de verschillende commissies leeft. Daarbij wordt er ruimte geboden om elkaar suggesties te doen voor de opbouw van elk onderdeel van het jeugdwerk binnen het geheel.

Binnen de gemeente is een vrouwenvereniging als **gespreksgroep** actief.

Door de Dienstenorganisatie van de PKN worden regelmatig **cursussen en trainingen** aangeboden voor ambtsdragers, commissies en gemeenteleden. Ook andere organisaties in de regio bieden opleidingen en seminars aan. De kerkenraad stimuleert dit werk voor ambtsdragers en brengt de gemeente op de hoogte van het aanbod via de kerkbode en het publicatiebord.

Punten van zorg en aandacht:

- Het jeugdwerk heeft in alle facetten regelmatig een check nodig of het nog aansluit bij de belevingswereld van jeugd en jongeren.
- Ouders hebben een belangrijke rol, stimuleren in geloofsopvoeding.
- Beter en gestructureerd koppelen van groot huisbezoek, gespreksavonden met aansprekende thema's.

Voorstel beleid- aandachtspunten na en in coronatijd:

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

5 De dienende gemeente

De kerkenraad is verantwoordelijk voor alle activiteiten die door de kerk worden georganiseerd. Voor veel activiteiten (zowel vieren, leren als dienen) wordt gebruik gemaakt van de inzet van gemeenteleden. Dit kan zijn als lid van een commissie, maar ook als wijkcontactpersoon, jeugdleiding, kindernevendienst, verjaardagsfonds, bouwen/klussen, etc, etc. Tot op heden zijn we nog steeds in staat om vacatures binnen een redelijke termijn te vervullen.

De **kerkenraad** bestaat zo mogelijk uit 10 personen; naast predikant/kerkelijk werker (en scriba) zijn er 4 wijkouderlingen waarvan 1 voorzitter, 2 ouderling/ kerkrentmeesters en 4 diakenen. De (voltallige) kerkenraad vergadert 10 keer per jaar a.d.h.v. een door het moderamen voorbereide agenda. Minimaal 1 keer per jaar is er een bezinningsavond. Het moderamen vergadert maandelijks en heeft de bevoegdheid om lopende zaken af te handelen; deze worden wel gerapporteerd op de kerkenraadsvergaderingen. Het moderamen bestaat uit de voorzitter, scriba, en een afgevaardigde van de diaconie en het College van Kerkrentmeesters (CvK).

Ieder jaar houdt een vertegenwoordiging van de kerkenraad (voorzitter en 1 benoemde kerkenraadslid) met de predikant/kerkelijk werker een evaluatiegesprek. Daarin wordt m.n. besproken het werkplan dat het jaar daarvoor met de predikant is opgesteld; wat loopt volgens plan en waar lopen predikant en/of kerkenraad tegenaan wat verbetering behoeft. Die afspraken worden vastgelegd in een nieuw werkplan. Het verslag van het evaluatiegesprek wordt naar de kerkenraad gestuurd en het nieuwe werkplan dient geaccordeerd te worden door de kerkenraad. Leidraad is brochure "Evaluatiegesprekken d.d. augustus 2011" van het Landelijk Dienstencentrum van de PKN.

In het kader van omzien naar elkaar in de geloofsgemeenschap worden er **pastorale bezoeken** gebracht. De 4 wijken (meer dan 100 bezoekadressen) hebben wijkteams, bestaande uit: 1 ouderling, 1 diaken en evt. 1 of 2 wijkbezoekers, die samen met de predikant/kerkelijk werker dit pastoraat voor haar rekening nemen. I.v.m. het deeltijd-contract van onze predikant/kerkelijk werker is afgesproken dat de meeste bezoeken door de ouderling verzorgd worden en de predikant/kerkelijk werker zich zal concentreren op de meer intensieve begeleiding. Daarbij is een goede afstemming van de ouderlingen met het wijkteam en de predikant/kerkelijk werker van groot belang. Wel zal de predikant/kerkelijk werker eenmaal per jaar bij de ouderen (echtparen 75+, alleenstaanden 70+) op bezoek gaan.

De wijkouderlingen houden **huisbezoeken** waarbij er door gemeenteleden gekozen kan worden uit een persoonlijk bezoek of deelname aan groothuisbezoek/wijkavond.

De leden van het wijkteam worden voor het bezoekwerk ingeschakeld bij diverse gelegenheden, zoals: (langdurige)ziekte, huwelijk, geboorte, overlijden, jubilea en een bloemetje bij verjaardagen (vanaf 80 jaar). Efficiënter organiseren van het groot huisbezoek in de wijken kan het werk van wijkouderling verlichten. I.p.v. alle ouderlingen, specifiek enkele ouderlingen/gemeenteleden nemen het

groothuisbezoek/wijkavonden voor hun rekening. Thema gericht en toepasbaar in de meeste wijken. Het eerst jaar van aantreden bezoekt de wijkouderling alle wijkadressen.

Het is voor de toekomst belangrijk om op dorpsniveau zichtbaar te zijn/worden. In de kerstperiode wordt er een kerstnachtdienst georganiseerd o.a. met oud-Hervormde gemeenteleden. Gezocht wordt naar meer mogelijkheden om zichtbaar te zijn in het dorp.

Er is geen **jeugdouderling**. (ziet om naar zowel de “actieve” jeugd, alsook naar de “rand” jeugd. Hij of zij vormt ook de schakel naar de kerkenraad voor alle jeugd- en jongerenactiviteiten.)

De diakenen zijn betrokken bij het materiële wel en wee binnen en buiten de gemeente. De diakenen maken deel uit van de wijkteams. De diaconie stelt elk jaar in overleg met het CvK het collecterooster samen.

Het **diaconaat** helpt in de eerste plaats waar geen helper is en zet zich in op sociaal-maatschappelijk terrein, vooral daar waar overheid en samenleving onvoldoende mogelijkheden hebben of tekort schieten. Er wordt veel diaconaal geld besteed aan “noodhulp”. Dit kan zijn de toenemende stille armoede, maar ook (door Kerk in Actie) aangedragen suggesties en doelen (werelddiaconaat).

In toenemende mate zal de diaconie participeren in de uitvoering van de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Sinds een aantal jaren is er een **diaconale SoW-samenwerking** tot stand gekomen met de omringende kerken (Zanddorpen) van Aalden, Dalen, Gees, Oosterhesselen, Sleen en Zweeloo.

De kerkenraad kan bij de uitvoering van haar taken gebruik maken van een in te stellen **commissie**. Commissieleden worden doorgaans gevraagd tijdens een kerkenraadsvergadering. Jaarlijks ontvangt de kerkenraad van alle commissies een overzicht van de door hen geplande activiteiten en een daarbij behorende financiële onderbouwing. De kerkenraad geeft de gelegenheid om deze werkplannen toe te lichten en toetst of deze plannen passen binnen de totaaldoelstellingen. De commissies werken met een toegewezen budget uit de algemene middelen. (??)

Het **College van Kerkrentmeesters** bestaat uit twee ouderling kerkrentmeesters en 3 leden incl. de penningmeester. Het CvK is belast met het beheer van de financiën (zie hoofdstuk 6), de gebouwen, de ledenadministratie en het archief en draagt tevens zorg voor arbeidsrechtelijke aangelegenheden m.b.t. personen die in dienst zijn van de kerk.

Het CvK heeft jaarlijks een ontmoeting met alle CvK's uit de classis, waarin ervaringen uitgewisseld worden en de ontvangende kerk een thema verzorgd.

Punten van zorg en aandacht:

- Het wordt steeds moeilijker om ambtsdragers te krijgen.
- Het nogmaals uitschrijven van een enquête zodat duidelijker in beeld komt waarvoor mensen ingezet kunnen en willen worden. (??)
- Hoe kunnen we meer zichtbaar zijn in ons dorp.

6 Financiën

Het College van Kerkrentmeesters stelt elk jaar een **begroting** op met de verwachte ontvangsten en uitgaven voor het komend jaar. Deze begroting wordt in de oktobervergadering van het lopend jaar ter goedkeuring aan kerkenraad voorgelegd en dient te voldoen aan de kaders zoals geschetst door de PKN. De kerkenraad stelt de gemeente in de gelegenheid hun mening op de begroting in de najaars-gemeentevergadering te geven. De jaarrekening wordt ter goedkeuring op de gemeentevergadering in het voorjaar aangeboden.

De benodigde middelen worden verkregen door de inning van vaste vrijwillige bijdragen middels de actie kerkbalans en uit kerkcollectes.

Tevens zijn er jaarlijks acties zoals het solidariteitsfonds, de eindejaarscollecte en de voorjaarsmarkt en de zomermarkten.

Verder dient genoemd te worden dat zonder de vele vrijwilligers voor allerlei hand- en spandiensten we de begroting niet sluitend zouden krijgen; dit geldt m.n. voor speciale acties zoals b.v. voor de kerkrestauratie en het interieur van de kerk en de restauratie van het orgel.

Het is zeer positief dat er nog steeds een mooi totaalbedrag aan **VVB** binnenkomt. De kwetsbaarheid zit in de relatief hoge bijdrage door ouderen en het dalende ledental. Van oudsher dragen ouderen meer bij dan jongeren, iets dat logisch is gezien vanuit het perspectief van jonge gezinnen, met opgroeiende kinderen. Het is

belangrijk om ook de jonge (belijdende) leden bewust te blijven maken van hun verantwoordelijkheid voor onze gemeente.

Het ledenaantal loopt terug. Er is een schema gemaakt met de toekomstverwachting waarin duidelijk wordt wat de verwachting is betreffende aantal leden en hun leeftijd.

Naast de jaarlijkse begroting is er een **meerjarenbegroting** om het benodigde onderhoud en investeringen te kunnen spreiden en daarin goede keuzes te kunnen maken.

Ook van de diverse commissies zal een dergelijk (meer) jarenplan gevraagd worden om ook daar op de middellange termijn niet voor verrassingen komen te staan. (??) Het is op die manier mogelijk de speerpunten, zoals vastgesteld met en door de kerkenraad, een financieel draagvlak te geven.

Punten van zorg en aandacht:

- Vergroten van het bewustzijn dat het lid-zijn ook een financiële bijdrage vraagt.
-

7 Samen op Weg

Sinds 2020 is de Hervormde Gemeente opgeheven.

Punten van zorg en aandacht:

- PKN- jongeren van de Zandloperdorpen betrekken bij de jeugdactiviteiten.

Wij hebben ons aangesloten bij de Zandloperdorpen, dit zijn : Aalden, Dalen, Gees, Oosterhesselen, Schoonoord, Sleen en Zweeloo.

Wij overleggen over gezamenlijke diensten o.a. met Zuidenveld tentoonstelling en mogelijk met Hemelvaartsdag.

- Er is overleg tussen:
- a. De predikanten/kerkelijk werkers
 - b. De voorzitters en scriba's van de aangesloten kerken.
 - c. De kerkrentmeesters van deze kerken.
 - d. De diaconieën van deze kerken.

De jeugdraden van de kerken, zijn verenigd het Regionaal Jeugd Overleg R.J.O. Zij komen vier keer per jaar bij elkaar voor uitwisseling van programma's en ideeën.

Er worden twee keer per jaar gezamenlijke activiteiten georganiseerd. Zoals: Nacht zonder dak, lasergamen en droppings.

Bijlage:

Verwacht ledenaantal komende jaren.

Geschat ledenaantaloverzicht.

Levensverwachting vanaf 65 jaar = 20 jaar CBS

Overzicht gebaseerd op ledenstand in aug. 2020

						Leden 2030		Leden 2040	
Min	Max	Geen doop/bel.	Dooplid	Belijdend	Totaal	2030		2040	
0	4	0	1	0	1	12	1	22	0
5	9	0	8	0	8	17	8	27	0
10	14	0	4	0	4	22	0	32	0
15	19	0	8	0	8	27	0	37	0
20	24	0	5	0	5	32	0	42	0
25	29	0	1	1	2	37	2	47	2
30	34	1	3	0	4	42	4	52	4
35	39	0	4	2	6	47	6	57	6
40	44	0	3	5	8	52	8	62	8
45	49	0	2	1	3	57	3	67	3
50	54	0	3	7	10	62	10	72	10
55	59	0	7	7	14	67	14	77	14
60	64	0	2	17	19	72	19	82	19
65	69	0	3	14	17	77	17	87	0
70	74	0	2	16	18	82	18	92	0
75	79	1	0	9	10	87	0		
80	84	1	1	10	12	92	0		
85	89	0	0	6	6	97	0		
90	94	0	0	2	2	102	0		
95	>95	0	0	0	0	0			
						157			
							110		66